בשלח (תש"ז) י"ז א – ח.

א. מה בין (ב) "וירב העם" לבין (ג) "וילן העם"?
(העזר בתשובתך בדברי הרמב"ן א' ד"ה ויסעו.)

ב. שאלות סגנון:
1x) השוה פ' ב: וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים
עם " ד: וילן העם על משה ויאמר למה זה העליתנו.
התוכל לבאר את סבת השנוי מלשון רבים ללשון יחיד?
2) ומה נאמר (ג) למה זה העליתנו... להמית אותי ואת בני ואת מקני
ולא נאמר " " " להמיתנו
(כמו שג' בפרק י"ד י"א לקחתנו למות... להוציאנו ממצרים)
3) ז. ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסותם את ה'.
מה המיוחד במבנה הפסוק הזה? (והשוה ישעיה נ"ו ג'-ו'!)
התוכל להביא דוגמאות מתוך התנ"ך לפסוקים בנויים במבנה כזה?

ג. ד ויצעק משה אל ה' לאמור מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלוני.
הכתב והקבלה: הודיעני נא במה אדרוה צמאון העם, הלא זה הוא היותר הכרחי לחיי אדם וצדקו מאד בתלונתם עלי, ואם יתאחר עליהם עוד מעט זמן בהתגברות הצמאון לא ירע בעיני אף אם יבזוני בתכלית הבזיון עד שיסקלו עלי אבנים מגודל צערם, כי אין אדם נתפס על צערו. ואין "וסקלוני" מאמר החלטי, שבודאי יסקלוני (זי ווערדען מיך שטייניגען) אבל הוא מאמר רשותי (מאגען זי מיך שטייניגען), ראוי להם לסקל נגדי באבנים, כי רועה הצאן מחויב לנהל צאנו על מי מנוחות, לא במקומות אין מים. (טרש סקל לא ישמש דוקא על המיתה מדכתיב (שמואל ב' ט"ז) ויסקל באבנים את דוד – והלא לא מת!)
במה שונה הכתב והקבלה מן הפירוש הרגיל של הפסוק ומה המריצו לפרש בדרך זו?

ד. ה עבור לפני העם.
רש"י ד"ה עבור לפני העם
רמב"ן " " " עד "על דרך הפשט".
אור החיים: אולי שידע ה' כי גדול הצמאון בעם ויהיו מסתכנים אפילו בזמן מועט, לזה אמר, כי יעבור לפני העם, פירוש: בדרך שידעו שאתה הולך למצוא להם מים, כדי שישקוט אש הצמאון מהם ביני וביני...
מה ההבדל בין שלשת המפרשים בטעם הצווי הנ"ל?

x ה. ה ומטך אשר הכית בו את היאור
ראב"ע ד"ה ומטך. (השוה גם ראב"ע י"ד ו' ד"ה ויאסר)
מה קשה לו ומה פירוש המלה "בצוי"?

ו. שאלות ודיוקים ברש"י:
1) ב' ד"ה מה תנסון — מה קשה לו?
x2) ד " עוד מעט — " " " ומה תיקן בהוסיפו "אם אמתין"?
3) ה " ומטך אשר הכית בו — מה קשה לו?
כנגד איזו דעה מוטעית נלחם המדרש?
(וע' רש"י בראשית י"ט כ"ד ד"ה מן השמים)
xx4) ח " ויבא עמלק — מקשה הרא"ם: התימה מרש"י ז"ל, שהיה כל מה שדרשו בסמיכות כל התורה, ולא הביא בפרושיו רק הסמיכות שאין שם מקומו בלבד, שהוא קרוב לפשוטו של מקרא, ופה הביא המדרש של זה הסמיכות, אע"פ שהוא בהכרח שתסמך פרשה זו לזו – להיותן שניהם במקום אחד!
באר את תמהתו ונסה לישבה!

יש לשלח תשובות לנחמה ליבוביץ ירושלם ~~קריית משה~~ ר' הלל 10
" " ~~אמנות השלמים~~ דכדומה ~~ליעקב אשכנזי~~ ב' אוסישקין 48 ירושלם.